

Tres cançons per a
soprano o mezzo i piano

Brida
Què s'emporta la mar
Raval

Ramon Ribé

Tres cançons per a soprano i piano

1a edició: maig 2013

Coberta: Ludovica Mosca, *Jardi imaginari* (A.S.P.)

Brida

Poema de Maria Mercè Marçal,
publicat dins del llibre *Bruixa de Dol*, Edicions del Mall, 1979
Música de Ramon Ribé Queralt

© Maria Mercè Marçal (lletra)
© Ramon Ribé Queralt (música)

Què s'emporta la mar?

Poema de Lluís Figuerola i Ortiga,
publicat dins del llibre *Plugim de cendres*, Gràfiques Moncunill, 2008
Música de Ramon Ribé Queralt
© Lluís Figuerola i Ortiga (lletra)
© Ramon Ribé i Queralt (música)

Raval d'amor

Poema de Maria Mercè Marçal,
publicat dins del llibre *Llengua Abolida*, Poesia 3 i 4, 2000
© Maria-Mercè Marçal (lletra)
© Ramon Ribé Queralt (música)

© Drets cedits a DINSIC, Publicacions Musicals, S.L. - Santa Anna, 10, E 3a - 08002 Barcelona

Maquetació: DINSIC GRÀFIC

Imprès a: Service Point
Pau Casals, 161-163
08820 El Prat de Llobregat (Barcelona)

Dipòsit Legal: B- 14.666-2013

ISMN: 979-0-69210-816-0

La reproducció total o parcial d'aquesta obra per qualsevol procediment, compresa la reprografia i el tractament informàtic, i també la distribució d'exemplars mitjançant lloguer i préstec, resten rigorosament prohibides sense l'autorització escrita de l'editor o entitat autoritzada, i estaran sotmeses a les sancions establertes per la llei.

Distribueix: DINSIC Distribucions Musicals, S.L.
Santa Anna, 10, E 3a - 08002 Barcelona
Tel. 00 34-93.318.06.05 - Fax 00 34-93.412.05.01
e-mail: dinsic@dinsic.com
www.dinsic.com - www.dinsic.es - www.dinsic.cat

Brida (2012)

Maria-Mercè Marçal (1952-1998) és per a molts la poetessa catalana més gran que hem tingut. Filla d'Ivars d'Urgell, visqué i treballà a Barcelona. Poetessa, novel·lista, assagista i traductora, autora de narrativa infantil i juvenil, es defineix ella mateixa en un poema molt conegut:

“A l'atzar agraeixo tres dons: haver nascut dona,
de classe baixa i nació oprimida.
I el tèrbol atzur de ser tres voltes rebel.”

Brida pertany al llibre *Bruixa de Dol* i té l'aire d'una corrandà popular. La poetessa parla dels límits de les persones, es rebel·la i es declara disposada a anar “a la fira dels boigs”. Es veu anant pels llocs, per totes les fires, com a portadora de vida i sense cap mena de limitacions. Se sent traïda per l'amor, perquè s'ha enamorat d'una persona que la fa patir, perquè ella és de l'altre riba, i per això el seu és un amor amarg. Fuig de les cadenes que l'estan empresonant. Lletra i música mantenen el to senzill i sobri d'una cançó popular catalana.

El compositor, en Ramon, que ha posat música a alguns dels poemes de la Mercè, la recorda amb molt d'afecte dels anys en què foren companys de treball a l'Institut Joan Boscà de Barcelona durant la dècada del 1980.

Què s'emporta la mar? (2011)

Poema publicat dins del llibre *Plugim de cendres*. N'és autor l'escriptor vallenc, actor, periodista radiofònic i rapsode, Lluís Figuerola i Ortiga. Aquest llibre fou publicat el desembre del 2008 i dedicat per l'autor “als meus amics, ara que vespreja”. Lluís Figuerola es donà a conèixer com a escriptor amb *Creu de Cames* (1998) i *Un gall a Balmes* (2001). Ha publicat dos llibres de poesia -*Plugim de cendres* (2008) i *Nàufrags* (2013)-. Ha estat premiat per la seva trajectòria professional (Ciutat de Tarragona de Comunicació l'any 2007, Reconeixement de la Ciutat de Valls 2012) i com a autor de narrativa curta.

La música, escrita per en Ramon Ribé, fou estrenada l'any 2012 per la soprano catalana Olga Miracle, nascuda a Califòrnia i resident a Barcelona, i el pianista Francesc Teixidó al Museu Europeu d'Art Contemporani (Palau Gomis) a Barcelona.

Raval d'amor (2011)

Aquest és el primer dels dos poemes de la Maria Mercè Marçal que duen aquest títol. “Raval d'amor: variacions sobre una mateixa onada”, guanyà la Flor Natural en els Jocs Florals de Barcelona (1981) i fou publicat dins del llibre *Sal oberta* (1982). La Maria Mercè l'escrigué després de conèixer el també poeta Josep Parcerissa, a qui s'adrecen aquests versos. Ha estat inclòs posteriorment dins *Llengua abolida* (1989), que recull poemes de l'autora (1977-1988), llibre dedicat al seu pare i que l'autora ofereix “a nosaltres, les dones que estimo –i en especial a la meua filla Heura: ¡set anys sencers per creure en el prodigi...! I a totes i tos els companys capaços de convocar els indicis d'una llengua abolida” (del pròleg).

En Ramon sempre volgué posar música a aquest poema i recorda bé el dia que la Maria Mercè li donà una còpia que ella mateixa havia mecanografiat, durant una conversa en la qual, entre altres coses, ella li explicà que estava treballant en una novel·la *La passió segons René Vivien* (Premi Carlemany de novel·la, 1994).

Agraïments

A Montserrat Pocurull, del SLC Mollet (Consorci per a la Normalització Lingüística) i a Mary-Luz López, la meua esposa, per la revisió del text català: als Drs. William Philips i Susan Ballyn de la Univ. De Barcelona i a la Dra. Maria González-Davies, de Blanquerna, pels seus comentaris a la meua traducció anglesa; a Olga Miracle (soprano) i a Francesc Teixidó (pianista) que estrenaren “Què s'emporta la mar?” al MEAM (Barcelona, 2012); a les grans cantants Eugènia Montenegro (soprano) i Laura Vila (mezzosoprano), així com a l'excel·lent pianista Anna Crexells per incloure aquestes i altres cançons en el programa d'un concert monogràfic a Valls (setembre, 2013); a l'amic Lluís Corominas Cladellas, gran music, pel seu suport i les estones que hem passat tocant aquestes cançons. I sobretot a l'estimat amic Roman Galimany i els Amics de la Música de Valls per organitzar aquest concert.

Brida (2012)

Maria-Mercè Marçal (1952-1998) es considerada por muchos la mejor poetisa en lengua catalana. Nacida en Ivars d'Urgell, vivió y trabajó en Barcelona. Poeta, novelista, ensayista, traductora y autora de narrativa infantil y juvenil se describe a sí misma en un poema muy conocido ("Divisa"):

Al azar agradezco tres dones: haber nacido mujer,
de clase baja y de nación oprimida,
y el turbio azur de ser tres veces rebelde.

"Brida" pertenece al libro *Bruixa de dol* (Bruja de luto) y tiene el aire de una canción popular. La poetisa habla de los límites de cada uno, se rebela y se declara dispuesta a visitar "la feria de los locos". Se imagina viajando por doquier, de feria en feria, portadora de vida sin ningún tipo de limitaciones. Se siente traicionada por el amor. Se ha enamorado de alguien que la hace sufrir, porque ella viaja por la otra ribera. Por ello su amor tiene un sabor amargo. Huye de las cadenas que la aprisionan. Letra y música mantienen el tono sencillo y sobrio de una canción popular catalana.

El compositor, Ramon, que ha puesto música a varios poemas de Maria-Mercè Marçal, la recuerda con mucho afecto de aquellos años lejanos en que fueron compañeros de trabajo en el Instituto Joan Boscà de Barcelona en la década de los ochenta.

Què s'emporta la mar? (Qué se lleva la mar?) (2011)

Poema publicado dentro del libro *Plugim de cendres* (Llovizna de ceniza). Su autor es el escritor vallense, actor, periodista radiofónico y rapsoda, Lluís Figuerola i Ortiga. Este libro fue publicado en diciembre de 2008 y dedicado por el autor "a mis amigos, ahora que empieza a atardecer". Lluís Figuerola se dió a conocer como escritor con *Creu de Cames*¹ (1998) i *Un gall a Balma*² (2001). Ha publicado dos libros de poesía -*Plugim de cendres* (2008) y *Nàufrags* (2013)- y ha recibido premios por su trayectoria profesional (Ciutat de Tarragona de Comunicació, 2007; Reconeixement de la Ciutat de Valls, 2012).

La música, compuesta por Ramon Ribé, fue estrenada el año 2012 por la soprano catalana Olga Miracle, nacida en California y residente en Barcelona, y por el pianista Francesc Teixidó en el Museu Europeu d'Art Contemporani (Palacio Gomis) en Barcelona.

Raval d'amor (Suburbio de amor) (2011)

Este es el primero de los dos poemas que escribió Maria-Mercè Marçal con este mismo título, "Raval d'amor: variacions sobre una mateixa onada" (Suburbio de amor: variaciones sobre una misma ola). Ganó la Flor Natural en los Juegos Florales de Barcelona (1981) y fue publicado dentro del libro *Sal oberta* (Sal Abierta) (1982). Lo escribió Maria-Mercè tras haber conocido al también poeta Josep Parcerissa, a quien aluden estos versos. Fue incluido posteriormente dentro del volumen recopilatorio *Llengua abolida* (Lengua abolida) (1989) que recoge poemas de la autora escritos entre 1977 y 1988. El libro está dedicado a su padre y ofrecido por la escritora "a nosotras, las mujeres que amo -y de forma muy especial a mi hija Heura (¡siete años enteros para creer en el milagro!)- así como a todos los compañeros y compañeras capaces de convocar los signos de una lengua abolida." Ramon Ribé quiso durante años poner música a este poema. Tiene grabado en su memoria el día en el que Maria-Mercè le dio una copia que ella misma había mecanografiado, durante una conversación en que al hilo de muchas otras cosas, Maria-Mercè le explicó que estaba trabajando en una novela *La passió segons René Vivien* (*La pasión según René Vivien*) (Premio Carlomagno de novela, 1994).

Agradecimientos

A Montserrat Pocurull, del SLC Mollet (Consorci per a la Normalització Lingüística) y a Mary-Luz López, mi esposa, por la revisión del texto catalán; a los Dres. William Philips y Susan Ballyn de la Univ. De Barcelona, a la Dra. Maria González-Davies, de Blanquerna, por sus comentarios a mi traducción inglesa; a Olga Miracle (soprano) y a Francesc Teixidó (pianista), que estrenaron "Què s'emporta la mar?" en el MEAM (Barcelona, 2012); a les grandes cantantes Eugènia Montenegro (soprano) y Laura Vila (mezzosoprano), así como a la excelente pianista Anna Crexells por incluir estas y otras canciones en el programa de un concierto monográfico en Valls (septiembre, 2013); a mi amigo Lluís Corominas Cladellas, gran músico, por su apoyo y por las muchas horas que hemos pasado tocando juntos estas piezas. Y sobretodo a mi querido amigo Roman Galimany y a los Amics de la Música de Valls por organizar este concierto.

1

Creu de Cames es una cruz de término en un paraje de Valls.

2

Un gallo en la calle Balma (de Barcelona).

Brida (2012)

Many people consider Maria-Mercè Marçal (1952-1998) the greatest Catalan female poet of all times. Born in Ivars d'Urgell, she lived and worked in Barcelona. A poet, novelist, essay writer and translator, she defined herself in a well-known poem:

I am grateful to fate for three gifts: to have been born a woman,
from the working class and an oppressed nation.
And the turbid azure of being three times a rebel.
(English translation by Sam Abrams)

Brida (Rein) was published inside the book *Bruixa de Dol* (Mourning Witch) (1979) and has the air of a folk song. The poet talks about the limitations we people face, rebels against them and declares herself ready to attend “the fools’ fair”. She sees herself travelling from place to place, a carrier of life without limits. She feels betrayed by love (“love, a bitter star, sends me signals, but I’m walking on the other side of the river”). The poet tries to escape the chains that imprison her. Words and music have the simple and sober tone of a Catalan folk song.

The composer, Ramon Ribé, who has set to music some of Mercè’s poems, feels nostalgia for those years in the eighties when the two of them were work colleagues at the Joan Boscà highschool in Barcelona.

Què s'emporta la mar? (2011)

“Què s'emporta la mar?” (What does the sea take away?) was published inside the book *Plugim de cendres* (Rain of Ashes). Its author was Lluís Figuerola Ortiga, from Valls, actor, writer, media reporter and poem reciter. The book is dedicated to “my friends, now that the sun is setting”. Lluís Figuerola was first known for two books of short stories -*Creu de Cames* (1998) and *Un gall a Balmes* (2001). His two volumes of poetry - *Plugim de cendres* (Rain of Ashes) (2008) and *Nàufrags* (Shipwrecked) (2013) came later. He has received awards for his professional career (Ciutat de Tarragona de Comunicació 2007, and Reconeixement de la Ciutat de Valls 2012) and as a writer of short narrative.

The music, composed by Ramon Ribé, was premièred in 2012 by the Catalan soprano Olga Miracle, born in California and a citizen of Barcelona, and the pianist Francesc Teixidó at the Museu Europeu d'Art Modern (European Museum of Modern Art) in the Palau Gomis (Gomis Palace) in Barcelona.

Raval d'amor (2011)

“Raval d'amor” (Suburb of Love) is the first of two poems with the same title written by Maria Mercè Marçal. “Suburb of Love: Variations on One Seawave”, was awarded the Flor Natural Prize in the Jocs Florals of Barcelona in 1981 and was published inside the book *Sal Oberta* (Open Salt) (1982). Maria Mercè wrote it after meeting the poet Josep Parcerissa, to whom these verses allude. The poem was later included in a compilation volume, *Llengua Abolida* (Abolished Language) (1989), a collection of poems written by Maria Mercè between 1977 and 1988. The book is dedicated to her father but offered by the poet as a gift “to us –all the women I love, and in special to my daughter Heura (it has taken me five years to believe in the miracle!). And also to all my male and female colleagues who are still able to summon up the signs of an abolished language.

Acknowledgements

I would like to express my gratitude to the following people: Montserrat Pocurull from the SLC Mollet (Consorci per a la Normalització Lingüística) and Mary-Luz López, my wife, for revising the Catalan text; Dr. William Phillips and Dr. Susan Ballyn from the University of Barcelona, as well as Dr. Maria González-Davies from Blanquerna Univ., for their comments on my English translation; Olga Miracle (soprano) and Francesc Teixidó (pianist), who premièred “Què s'emporta la mar” in 2012 (MEAM, Barcelona); Eugènia Montenegro (soprano), Laura Vila (mezzo-soprano) and Anna Crexells (pianist) for including these and other songs in a monographic concert to take place in Valls (September 2013); my friend Lluís Corominas Cladellas, an excellent musician for being so supportive while patiently listening to me play these songs. Finally, another dear friend, Roman Galimany, and Els Amics de la Música from Valls for organizing the monographic concert.

Brida

del llibre Bruixa de Dol

Text de Ma. Mercè Marçal

Música de Ramon Ribé

2012

Soprano

Piano

viu, marcat

mp

dim

mp

4

7

Què s'emporta, la mar? de "Plugim de cendres"

Text de Lluís Figuerola i Ortiga
Música de Ramon Ribé

♩ = 65
Lent

Soprano

Piano

pp

mp

7

7

cresc.

dim.

14

♩ = 102
p *dolç*

Què s'em - por - ta, la mar,

què s'en - dú

14

p

A l'excel·lent soprano Maria Miró, amb afecte

Raval d'amor

1. He estimat un arcàngel

Text de Ma. Mercè Marçal

Música de Ramon Ribé

2011

♩=92

Soprano

Piano

pp

a tempo

p

rit. *ten*

vol. *8va* *loco*

* *Reo.* *Reo.* *Reo.* *Reo.* *Reo.*

3

3

5

5

* utilitzar pedal sempre que la claredat armònica i de fraseig ho permetin, encara que no estigui indicat.